

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. Бекетова

Кафедра туризму та готельного господарства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету

Писаревський І.М.) (ПІБ)
“ 28 ” вересня 2014 року
ФАКУЛЬТЕТ
МЕНЕДЖМЕНТУ
№02071151
М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 3. Економіка підприємства
галузі знань 1401 „Сфера обслуговування”
напряму “6.140101 Готельно-ресторанна справа”
факультету менеджменту

2014 - 2015 н.р.

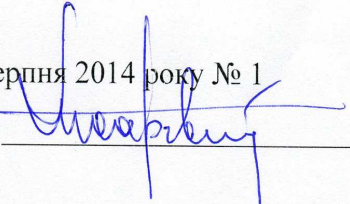
Робоча програма дисципліни «Економіка підприємства» для студентів 2го курсу
за напрямом підготовки 6.140101 Готельно-ресторанна справа

Розробник: Александрова С.А., к.пед.н., доц.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри туризму та готельного
господарства

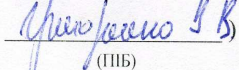
Протокол від 27 серпня 2014 року № 1

Завідувач кафедри (Писаревський І.М.)

Програма відповідає формі Програми навчальної дисципліни, що затверджена
Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01

Методист НМВ

(підпис)

() “ 5 ” лютого 2014 р.
(ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 8,5	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		2-й	2-й
		Семестр(и)	
		3,4-й	3,4-й
Загальна кількість годин – 306 (162/144)	Галузь знань 1401 „Сфера обслуговування” Напрямок підготовки 6.140101 „Готельно-ресторанна справа”	Лекції:	
		68 (36/32) год.	12 (6/6) год.
Модулів – 1		Практичні, семінарські:	
		68 (36/32) год.	18 (8/10) год.
Змістових модулів (ЗМ) – 4 (2/2)		Лабораторні:	
		не передбачені	не передбачені
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1/1 самостійної роботи студента – 5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота:	
		90/80 год.	148/128 год.
		Індивідуальні завдання:	
		РГР- 18 год. КР - 36 год.	РГР- 18 год. КР - 36 год.
		Вид контролю:	
Індивідуальне завдання – розрахунково-графічна робота, – курсова робота		екзамен/екзамен	екзамен/екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми навчання – 44 % : 56 %
для заочної форми навчання – 10 % : 90 %

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Економіка підприємства» є формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань щодо економічного механізму, ресурсного забезпечення та результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту окремих напрямів цієї діяльності та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

Завданнями даної дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- підприємство як суб'єкт господарювання та основні напрями його господарсько-фінансової діяльності (операційна, інвестиційна, інноваційна, фінансова);
- методологічні та методичні засади планування діяльності підприємства;
- формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства;
- визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання;
- теоретичні засади формування та використання трудових ресурсів підприємства та системи їх матеріального стимулювання; методичні підходи до їх аналізу та планування;
- теоретичні засади формування та використання майнових ресурсів (активів) підприємства, методичні підходи до їх аналізу та планування;
- теоретичні засади формування капіталу підприємства, методичні підходи до його аналізу та планування;
- механізм формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства;
- оцінка ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення;
- сутність фінансово-майнового стану підприємства, його складові та методи оцінки;
- конкурентоспроможність підприємства та методи її оцінки;
- механізм розвитку підприємства, запобігання кризових явищ та банкрутства; забезпечення економічної безпеки підприємства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- предмет, завдання і зміст дисципліни;
- економічні основи функціонування підприємства у системі ринкових відносин, основні напрями та види його діяльності, види підприємств, що функціонують в Україні;
- систему аналізу та планування обсягів, результатів діяльності ресурсного потенціалу підприємства.
- зовнішнє середовище та його вплив на діяльність підприємства;
- ресурсний потенціал підприємства та його складові елементи;
- основні результативні показники діяльності підприємства, порядок їх

формування та використання;

- капітал підприємства, його структура, взаємозв'язок з ресурсами, економічні основи формування та використання;
- ефективність, конкурентоспроможність підприємства та його продукції.

вміти:

- працювати з законодавчою базою України, яка регулює діяльність підприємств;
- вести планування діяльності підприємства;
- формувати програми виробництва продукції та її реалізації, визначати виробничу потужність підприємства;
- оцінювати складові ресурсного потенціалу підприємства та обирати шляхи його ефективного використання;
- оцінювати трудові ресурси підприємства;
- аналізувати використання майнових ресурсів (активів) підприємства,;
- аналізувати капітал підприємства;
- оцінювати економічні результати господарсько-фінансової діяльності підприємства;
- оцінювати ефективність господарської діяльності;
- оцінювати фінансово-майновий стан підприємства;
- визначати конкурентоспроможність підприємства;
- розробляти механізм розвитку підприємства, запобігання кризових явищ та банкрутства; забезпечення економічної безпеки підприємства.

мати компетенції:

- здатність до сучасного економічного мислення;
- здатність до засвоєння нових знань, самовдосконалення;
- здатність до системного мислення, творчого пошуку, аналізу проблеми, прийняття рішень;
- здатність працювати у команді;
- здатність до лідерства.

2. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Економіка підприємства.

ЗМ 1. Ресурсне забезпечення функціонування підприємства

- 1.1. Підприємство в соціально-орієнтованій ринковій економіці
- 1.2. Підприємство як суб'єкт господарювання
- 1.3. Виробнича програма та матеріально-технічне забезпечення підприємства
- 1.4. Збутова діяльність підприємства
- 1.5. Трудові ресурси підприємства
- 1.6 Основні засоби підприємства
- 1.7 Нематеріальні активи
- 1.8 Оборотні засоби підприємства
- 1.9 Фінансові ресурси (капітал) підприємства
- 1.10 Інвестиційні ресурси підприємства

ЗМ 2. Організаційні питання функціонування й діяльність підприємства

2.1. Взаємодія підприємства з інститутами фінансово-кредитної системи

2.2. Планування на підприємстві

2.3. Інноваційна діяльність підприємства

2.4. Зовнішньоекономічна діяльність на підприємстві

2.5. Податкові платежі підприємства

2.6. Організація обліку на підприємстві

ЗМ 3. Результати діяльності підприємства

3.1. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції

3.2. Ціни та ціноутворення на підприємстві

3.3. Фінансові результати діяльності підприємства

3.4. Якість продукції

3.5. Конкурентоспроможність підприємства

ЗМ 4. Економічна безпека підприємства

4.1. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки

4.2. Економічна безпека підприємства. Підприємницька таємниця та ризик

4.3. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки

4.4. Реструктуризація та санація підприємства

4.5. Банкрутство та ліквідація підприємства

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Лек	лаб	пр/сем	срс		лек	лаб	пр/сем	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Економіка підприємства (семестр 3)										
Змістовий модуль 1. Ресурсне забезпечення функціонування підприємства										
Тема 1.1	8	2	-	2	4	7	-	-	-	7
Тема 1.2.	8	2	-	2	4	7	-	-	-	7
Тема 1.3.	9	2	-	2	5	11	2	-	2	7
Тема 1.4.	8	2	-	2	4	7	-	-	-	7
Тема 1.5.	11	4	-	2	5	9	2	-	-	7
Тема 1.6	9	2	-	2	5	10	1	-	2	7
Тема 1.7	8	2	-	2	4	7	-	-	-	7
Тема 1.8	8	2	-	2	4	10	1	-	2	7
Тема 1.9	11	4	-	2	5	7	-	-	-	7
Тема 1.10	8	2	-	2	4	7	-	-	-	7
Разом за ЗМ 1	88	24	-	20	44	82	6	-	6	70
Змістовий модуль 2. Організаційні питання функціонування й діяльність підприємства										
Тема 2.1.	11	2	-	4	5	11	-	-	-	11
Тема 2.2.	6	2	-	-	4	11	-	-	-	11
Тема 2.3.	9	2	-	2	5	10	-	-	-	10
Тема 2.4.	9	2	-	2	5	10	-	-	-	10
Тема 2.5.	10	2	-	4	4	10	-	-	-	10
Тема 2.6.	11	2	-	4	5	10	-	-	-	10
Разом за ЗМ 2	56	12	-	16	28	62	-	-	-	62
Інд. завдання (РГР)	18	-	-	-	18	18	-	-	-	18
Всього за 3-й семестр	162	36	-	36	90	162	6	-	6	150

МОДУЛЬ 1. Економіка підприємства (семестр 4)										
Змістовий модуль 3. Результати діяльності підприємства										
Тема 3.1.	12	4	-	4	4	13	2	-	2	9
Тема 3.2.	12	4	-	4	4	13	2	-	2	9
Тема 3.3.	10	2	-	4	4	13	2	-	2	9
Тема 3.4.	8	2	-	2	4	9	-	-	-	9
Тема 3.5.	10	4	-	2	4	8	-	-	-	8
Разом за ЗМ 3	52	16	-	16	20	56	6	-	6	44
Тема 4.1	12	4	-	4	4	11	-	-	2	9
Тема 4.2.	10	4	-	-	6	9	-	-	-	9
Тема 4.3.	14	4	-	6	4	13	2	-	2	9
Тема 4.4.	8	2	-	2	4	10	-	-	-	10
Тема 4.5.	12	2	-	4	6	9	-	-	-	9
Разом за ЗМ 4	56	16	-	16	24	52	2	-	4	46
Інд. завдання (КР)	36	-	-	-	36	36	-	-	-	36
Всього за 4-й семестр	144	32	-	32	80	144	8	-	10	126
Усього годин	306	68	-	68	170	306	14	-	16	276

3. Теми семінарських занять

даний вид аудиторних занять не передбачений

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	1.1. Підприємство в соціально-орієнтованій ринковій економіці	2	-
2	1.2. Підприємство як суб'єкт господарювання	2	-
3	1.3. Виробнича програма та матеріально-технічне забезпечення підприємства	2	2
4	1.4. Збутова діяльність підприємства	2	-
5	1.5. Трудові ресурси підприємства	2	-
6	1.6 Основні засоби підприємства	2	2
7	1.7 Нематеріальні активи	2	-
8	1.8 Оборотні засоби підприємства	2	2
9	1.9 Фінансові ресурси (капітал) підприємства	2	-
10	1.10 Інвестиційні ресурси підприємства	2	-
11	2.1. Взаємодія підпр. з інститутами фінансово-кредитної системи	4	-
12	2.2. Планування на підприємстві	-	-
13	2.3. Інноваційна діяльність підприємства	2	-
14	2.4. Зовнішньоекономічна діяльність на підприємстві	2	-
15	2.5. Податкові платежі підприємства	4	-
16	2.6. Організація обліку на підприємстві	4	-
17	3.1. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	4	-
18	3.2. Ціни та ціноутворення на підприємстві	4	-
19	3.3. Фінансові результати діяльності підприємства	4	2
20	3.4. Якість продукції	2	2
21	3.5. Конкурентоспроможність підприємства	2	2
22	4.1. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	4	-
23	4.2. Економічна безпека підприємства. Підпр. таємниця та ризик	-	-
24	4.3. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	6	2
25	4.4. Реструктуризація та санація підприємства	2	-
26	4.5. Банкрутство та ліквідація підприємства	4	2
Всього		68	16

6. Теми лабораторних занять

даний вид аудиторних занять не передбачений

6. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	денна	заочна
1.1. Підприємство в соціально-орієнтованій ринковій економіці	4	7
1.2. Підприємство як суб'єкт господарювання	4	7
1.3. Виробнича програма та матеріально-технічне забезпечення підприємства	5	7
1.4. Збутова діяльність підприємства	4	7
1.5. Трудові ресурси підприємства	5	7
1.6. Основні засоби підприємства	5	7
1.7. Нематеріальні активи	4	7
1.8. Оборотні засоби підприємства	4	7
1.9. Фінансові ресурси (капітал) підприємства	5	7
1.10. Інвестиційні ресурси підприємства	4	7
2.1. Взаємодія підприємства з інститутами фінансово-кредитної системи	5	11
2.2. Планування на підприємстві	4	11
2.3. Інноваційна діяльність підприємства	5	10
2.4. Зовнішньоекономічна діяльність на підприємстві	5	10
2.5. Податкові платежі підприємства	4	10
2.6. Організація обліку на підприємстві	5	10
3.1. Поточні витрати підприємства та собівартість продукції	4	9
3.2. Ціни та ціноутворення на підприємстві	4	9
3.3. Фінансові результати діяльності підприємства	4	9
3.4. Якість продукції	4	9
3.5. Конкурентоспроможність підприємства	4	8
4.1. Ефективність діяльності та методичні засади її оцінки	4	9
4.2. Економічна безпека підприємства. Підприємницька таємниця та ризик	6	9
4.3. Фінансово-майновий стан підприємства та методи його оцінки	4	9
4.4. Реструктуризація та санація підприємства	4	10
4.5. Банкрутство та ліквідація підприємства	6	9
Робота над розрахунково-графічною роботою	18	18
Робота над курсовою роботою	36	36
Разом	170	276

8. Індивідуальні завдання (ІЗ)

РГР (модуль 1) «Підприємство в соціально-орієнтованій ринковій економіці. Трудові ресурси підприємства» – 18 годин, зміст:

1. Характеристика економіко-географічного розташування регіону (міста) – основні економічні показники; найбільш розвинені галузі; рівень розвитку готельної індустрії; провідні підприємства; реалії соціального розвитку; рівень життя населення.

2. Дослідження й аналіз динаміки показників населення та трудових ресурсів регіону, порівняння їх з загальними показниками в Україні за останні три роки.

3. Розподіл чисельності зайнятого населення регіону України за видами економічної діяльності за останні три роки

4. Аналіз діяльності готелів та ресторанів в регіоні України за останні три роки.

5. Аналіз готельних підприємств та закладів ресторанного господарства щодо їх організаційно-правових форм

6. Загальна структура персоналу, який зайнятий на підприємствах готельного та ресторанного господарства за професіями згідно з Державним класифікатором професій України

Курсова робота (модуль 2) – 36 годин, зміст:

1. Теоретичне питання за варіантом
2. Виробнича потужність та виробнича програма підприємства
3. Трудові ресурси підприємства
4. Собівартість та ціна продукції (послуг)
- 5 Результати діяльності підприємства
- 6 Господарські ресурси підприємства
7. Точка беззбиткової діяльності підприємства

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язання задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

11. Методи контролю

Спостереження за діяльністю студентів, усні опитування, поточне та підсумкове тестування, розв'язування задач, захист РГР та курсової роботи.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

3-й семестр:

Поточна атестація та самостійна робота																Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1										Змістовий модуль 2								ІЗ
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16			РГР
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	4			20
30										20						20	30%	100 %

4-й семестр:

Поточна атестація та самостійна робота										КР	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 3					Змістовий модуль 4							
T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24	T25	T26			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
20					20					30	30%	100%

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

3. Методичне забезпечення

1. Александрова С.А., Сегеда І.В. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Економіка підприємства»
2. Александрова С.А., Сегеда І.В. Методичні вказівки до розрахунково-графічної роботи з дисципліни «Економіка підприємства»
3. Александрова С.А., Сегеда І.В. Методичні вказівки до курсової роботи з дисципліни «Економіка підприємства»

14. Рекомендована література

Базова

1. Кодекс законів України про працю.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
5. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства : навч. посіб. / І.М. Бойчук. - К. : Атіка, 2007.
8. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. С.Ф. Покропивного. - 2-ге вид., переробл. та допов. - К. : КНТЕУ, 2000.
9. Економіка підприємства : підручник / І.О.Чаюн, Г.М. Богославець, Л.Л.

Стасюк, та ін. ; за заг. ред. проф. Н.М. Ушакової. - К. : КНТЕУ, 2005.

10. Економіка підприємства : підручник / під ред. А. В. Шегди. - К. : Знання, 2006.

11. Крупі П.В. Економіка підприємства : навч. посіб. / П.В. Крупі, В.І. Подвігіна та ін. - К. : Ельга-Н ; КНТ, 2007.

12. Манів З.О. Економіка підприємства : навч. посіб. / З.О. Манів, І.М. Луцький. - К. : Знання, 2006.

13. Экономика предприятия : учеб. пособие / под общ. ред. д. э. н., проф. Л.Г. Мельника. - Сумы: ИТД «Унив. книга», 2002.

Допоміжна

1. Фінанси підприємств : підручник / кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. - К. : КНЕУ, 2000.

2. Фінанси підприємства : підручник / Л.О. Лігоненко, Н.М. Гуляєва, Н.А. Гриню та ін. - К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006.

3. Економіка виробничого підприємства : навч. посіб. / Й.М. Петрович, І.О. Будіщева, І.Г. Устінова та ін. ; за ред. Й.М. Петровича. - 3-тє вид., випр. - К. : Т-во «Знання», КОО, 2002.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

2. Державний служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>

4. Законодавча база України: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни **Економіка підприємства**
за напрямом підготовки **“6.140101 Готельно-ресторанна справа”**

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена **"Без змін"**

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена **"Без змін"**

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена **"Без змін"**

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року